ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 23ης Νοεμβρίου 2006 *

Στην υπόθεση C-238/05,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Tribunal Supremo (Ισπανία) με απόφαση της 13ης Απριλίου 2005, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 30 Μαΐου 2005, στο πλαίσιο της διαδικασίας

Asnef-Equifax, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL,

Administración del Estado

κατά

Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Rosas, πρόεδρο τμήματος, A. Borg Barthet, J. Malenovský, U. Lõhmus και A. Ó Caoimh (εισηγητή), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 26ης Απριλίου 2006,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Asnef-Equifax, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL, εκπροσωπούμενη από τους A. Creus Carreras και O. Amador Peñate, abogados,

— η Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc), εκπροσωπούμενη από τους L. Pineda Salido και M. Mateos Ferres, abogados, καθώς και από τη M. Rodríguez Teijeiro, procuradora,

— η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Nowakowski,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους F. Castillo de la Torre και E. Gippini Fournier,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 29ης Ιουνίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 81 ΕΚ.

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Asnef-Equifax, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL (στο εξής: Asnef-Equifax), καθώς και της Administración del Estado και της Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (στο εξής: Ausbanc) σχετικά με ένα αρχείο πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με τη φερεγγυότητα των πελατών (στο εξής: αρχείο).

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Σύμφωνα με την τέταρτη αιτιολογική του σκέψη, ο κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), έχει ως σκοπό, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση στις αρχές που είναι αρμόδιες σε θέματα ανταγωνισμού και στα δικαστήρια των κρατών μελών της εξουσίας να εφαρμόζουν όχι μόνον το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, αλλά και την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου.

4 Το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1/2003 ορίζει τα εξής:

«1. Οσάκις οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ή τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού σε συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένες πρακτικές κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, της Συνθήκης, οι οποίες είναι πιθανόν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια της διάταξης αυτής, εφαρμόζουν επίσης το άρθρο 81 της Συνθήκης, στις εν λόγω συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές. [...]

2. Η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας ανταγωνισμού δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα την απαγόρευση συμφωνιών, αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένων πρακτικών οι οποίες είναι πιθανόν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, αλλά οι οποίες δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, της Συνθήκης, ή οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 81, παράγραφος 3, της Συνθήκης ή καλύπτονται από κανονισμό για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν στο έδαφός τους αυστηρότερες εθνικές διατάξεις οι οποίες να απαγορεύουν ή να επιβάλλουν κυρώσεις σε μονομερή συμπεριφορά στην οποία επιδίδονται επιχειρήσεις.»

Η εθνική νομοθεσία

5 Το ισπανικό δίκαιο ανταγωνισμού αποτελείται κυρίως από τον νόμο 16/1989 περί προστασίας του ανταγωνισμού (Ley 16/1989 de Defensa de la Competencia), της 17ης Ιουλίου 1989 (στο εξής: LDC). Όπως αναφέρει το Tribunal Supremo, το περιεχόμενο των άρθρων 1 και 3 του νόμου αυτού ταυτίζεται κατ' ουσίαν με αυτό του άρθρου 81, παράγραφοι 1 και 3, ΕΚ. Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του LDC, το Tribunal de Defensa de la Competencia (διοικητικό όργανο με δικαστικές αρμοδιότητες σε θέματα ανταγωνισμού) μπορεί να επιτρέπει τις συμφωνίες, αποφάσεις, συστάσεις και πρακτικές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του ίδιου νόμου στις περιπτώσεις και υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 του ίδιου νόμου.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

6 Στις 21 Μαΐου 1998, η Asnef-Equifax, στην οποία μετέχει ως εταίρος η Asociación Nacional de Entidades Financieras (εθνική ένωση πιστωτικών ιδρυμάτων), υπέβαλε, βάσει του άρθρου 4 του LDC, αίτηση εγκρίσεως του αρχείου, τη διαχείριση του οποίου θα ανελάμβανε η ίδια.

7 Σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του, το αρχείο αυτό «έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών πληροφορήσεως ως προς τη φερεγγυότητα και την πιστοληπτική ικανότητα μέσω ηλεκτρονικής επεξεργασίας στοιχείων σχετικών με τους κινδύνους που έχουν αναλάβει οι συμμετέχουσες εταιρίες κατά την ανάπτυξη των δανειοδοτικών και πιστωτικών τους δραστηριοτήτων». Οι πληροφορίες που περιέχονται στο αρχείο έχουν περιεχόμενο ανάλογο με το προβλεπόμενο από την εγκύκλιο 3/1995, η οποία διέπει τη λειτουργία του Central de Información de Riesgos (κεντρικού αρχείου πληροφοριών κινδύνων, στο εξής: CIR), το οποίο διαχειρίζεται η Κεντρική Τράπεζα της Ισπανίας και στο οποίο έχουν πρόσβαση οι πιστωτικοί οργανισμοί στην Ισπανία. Οι εν λόγω πληροφορίες αφορούν την ταυτότητα και την οικονομική δραστηριότητα των οφειλετών, καθώς και ιδιαίτερες καταστάσεις, όπως η πτώχευση ή η αφερεγγυότητα.

8 Σε αντίθεση με την αρνητική γνώμη του Servicio de Defensa de la Competencia (διοικητικού οργάνου για την προστασία του ανταγωνισμού), το Tribunal de Defensa de la Competencia ενέκρινε, στις 3 Νοεμβρίου 1999, το αρχείο κατ' εφαρμογή των κριτηρίων εξαιρέσεως του άρθρου 3 του LDC, για χρονικό διάστημα πέντε ετών και υπό τον όρο, αφενός, ότι θα είναι προσβάσιμο σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα υπό συνθήκες που θα εξασφαλίζουν ίση μεταχείριση και υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης καταβολής της σχετικής συνδρομής, και, αφετέρου, ότι δεν θα αποκαλύπτει τις σχετικές με τους πιστωτές πληροφορίες που περιέχει. Η απόφαση του εν λόγω Tribunal δεν εξέτασε το ζήτημα της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 81 ΕΚ.

9 Η Ausbanc άσκησε προσφυγή για την ακύρωση της αποφάσεως του εν λόγω Tribunal ενώπιον της Audiencia Nacional. Η τελευταία, με απόφασή της που αποτέλεσε αντικείμενο αμφισβητήσεως στο πλαίσιο της κύριας δίκης, δέχθηκε την προσφυγή αυτή. Το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι το εν λόγω αρχείο συνιστά περιορισμό του ελεύθερου ανταγωνισμού και, ως εκ τούτου, εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 1 του LDC, καθώς και ότι δεν μπορεί να εγκριθεί δυνάμει του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, καθόσον δεν πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του. Από το σκεπτικό της πλειοψηφήσασας γνώμης των μελών της Audiencia Nacional προκύπτει ότι το δικαστήριο αναφέρεται όχι μόνο στο εθνικό δίκαιο, αλλά και στην απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1998, C-7/95 P, Deere κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-3111), και ιδίως στις σκέψεις 5, 10, 88 και 123 της απόφασης αυτής.

10 Το Tribunal Supremo, το οποίο επιλήφθηκε της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε η Asnef-Equifax και η Administración del Estado, εκτιμά ότι υπάρχει εύλογη αμφιβολία όσον αφορά το αν, στην περίπτωση της ελεύθερης αγοράς, οι συμφωνίες που συνάπτονται με σκοπό τη δημιουργία αρχείων πληροφοριών σχετικών με πιστώσεις είναι ενδεχομένως περιοριστικές του ελεύθερου ανταγωνισμού καθό μέρος είναι ικανές να προωθήσουν ή διευκολύνουν τη συνεννόηση, καθώς και με το αν μπορούν, ενδεχομένως, παρ' όλ' αυτά, να επιτραπούν επειδή πληρούνται οι προϋποθέσεις παρεκκλίσεως που προβλέπει το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ.

11 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Tribunal Supremo αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Προκύπτει από την ερμηνεία του άρθρου 81, παράγραφος 1, [ΕΚ] ότι είναι συμβατές με την κοινή αγορά οι συμφωνίες ανταλλαγής μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων πληροφοριών περί της φερεγγυότητας και της καθυστερήσεως πληρωμών των πελατών τους, λαμβανομένου υπόψη ότι επηρεάζει τις χρηματοοικονομικές πολιτικές της Ενώσεως και την κοινή αγορά των υπηρεσιών πιστώσεως και έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων;

2) Προκύπτει από την ερμηνεία του άρθρου 81, παράγραφος 3, [ΕΚ] ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εγκρίνουν, διά των αρμοδίων οργάνων τους, συμφωνίες ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μέσω αρχείου δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς των πελατών τους, για τον λόγο ότι η σύσταση του μητρώου αυτού έχει ευεργετικές συνέπειες για τους καταναλωτές και χρήστες των χρηματοοικονομικών αυτών υπηρεσιών;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του παραδεκτού της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

12 Κατ' αρχάς, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων παρατηρεί ότι η απόφαση του Tribunal de Defensa de la Competencia δεν βασίζεται στο άρθρο 81 ΕΚ, αλλά στα άρθρα 1 και 3 του LDC, και θέτει ζήτημα παραδεκτού της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Η Επιτροπή αμφιβάλλει ότι το Tribunal Supremo, ως ακυρωτικό δικαστήριο, μπορεί να εφαρμόσει νομικές διατάξεις πέραν αυτών στις οποίες στηρίχθηκαν τα κατώτερα δικαστήρια. Καίτοι το αιτούν δικαστήριο θεωρεί ότι στην υπόθεση της κύριας δίκης είναι εφαρμοστέο το άρθρο 81 ΕΚ, δεν εξηγεί τους λόγους στους οποίους στηρίζει την άποψη αυτή. Εξάλλου, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η εν λόγω απόφαση, της οποίας η νομιμότητα αμφισβητείται στη διαφορά της κύριας δίκης, εκδόθηκε το 2001, δηλαδή πριν αρχίσει να ισχύει ο κανονισμός 1/2003.

13 Δεύτερον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η απόφαση περί παραπομπής δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με το αν το αρχείο μπορεί να επηρεάσει αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και ότι, προκειμένου να έχουν εφαρμογή οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 3 του κανονισμού 1/2003 ή από την απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 1969, 14/68, Wilhelm κ.λπ. (Συλλογή 1969, σ. 1), πρέπει να εφαρμόζεται καθ' ύλην το άρθρο 81 ΕΚ.

14 Κατ' αρχάς, είναι σκόπιμη η παρατήρηση ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 234 ΕΚ, δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, δεδομένης της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ αυτού και των εθνικών δικαστηρίων, να εξετάζει αν η απόφαση με την οποία του υποβλήθηκαν τα προδικαστικά ερωτήματα εκδόθηκε σύμφωνα με τους κανόνες του εθνικού δικαίου που αφορούν την οργάνωση των δικαστηρίων και τη δικονομία (βλ. αποφάσεις της 20ής Οκτωβρίου 1993, C-10/92, Balocchi, Συλλογή 1993, σ. I-5105, σκέψεις 16 και 17, καθώς και της 16ης Σεπτεμβρίου 1999, C-435/97, WWF κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-5613, σκέψη 33).

15 Στη συνέχεια, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων την οποία έχει θεσμοθετήσει το άρθρο 234 ΕΚ, μόνον το εθνικό δικαστήριο το οποίο εκδικάζει τη διαφορά και πρέπει να αναλάβει την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί είναι αρμόδιο να εκτιμήσει, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων της υποθέσεως, τόσο αν μια προδικαστική απόφαση είναι αναγκαία προκειμένου να μπορέσει να εκδώσει την απόφασή του όσο και αν τα ερωτήματα που θέτει στο Δικαστήριο είναι λυσιτελή. Κατά συνέπεια, εφόσον τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο οφείλει, καταρχήν, να αποφανθεί (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1995, C-415/93, Bosman, Συλλογή 1995, σ. I-4921, σκέψη 59, και της 13ης Ιουλίου 2006, C-295/04 έως C-298/04, Manfredi κ.λπ., Συλλογή 2006, σ. I-6619, σκέψη 26).

16 Το Δικαστήριο, πάντως, έχει επίσης κρίνει ότι, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οφείλει, προκειμένου να ελέγξει την αρμοδιότητά του, να εξετάζει τις συνθήκες υπό τις οποίες υποβλήθηκαν ερωτήματα από το εθνικό δικαστήριο (προπαρατεθείσα απόφαση Manfredi κ.λπ., σκέψη 27). Συγκεκριμένα, το πνεύμα συνεργασίας που πρέπει να πρυτανεύει κατά τη λειτουργία της προδικαστικής παραπομπής προϋποθέτει ότι το εθνικό δικαστήριο σέβεται την αποστολή που έχει ανατεθεί στο Δικαστήριο, η οποία συνίσταται στη συμβολή στην απονομή της δικαιοσύνης εντός των κρατών μελών και όχι σε διατύπωση συμβουλευτικών γνωμών επί γενικών ή υποθετικών ζητημάτων (αποφάσεις της 22ας Νοεμβρίου 2005, C-144/04, Mangold, Συλλογή 2005, σ. I-9981, σκέψη 36).

17 Κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει σε προδικαστικό ερώτημα υποβληθέν από εθνικό δικαστήριο μόνον αν σαφώς προκύπτει ότι η ερμηνεία ενός κοινοτικού κανόνα, που ζητεί το εθνικό δικαστήριο,

δεν έχει καμιά σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης ή ακόμη όταν το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως ή το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβλήθηκαν (βλ., ιδίως, προπαρατεθείσα απόφαση Bosman, σκέψη 61, και απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 2006, C-344/04, IATA και ELFAA, Συλλογή 2006, σ. I-403, σκέψη 24).

18 Ωστόσο, στην υπό κρίση υπόθεση, δεν προκύπτει σαφώς ότι η ερμηνεία του άρθρου 81 ΕΚ δεν έχει καμιά σχέση με το υποστατό ή με το αντικείμενο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, η οποία δεν είναι, προφανώς, υποθετικής φύσεως.

19 Πράγματι, σε αντίθεση με όσα άφησε να εννοηθούν η Επιτροπή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το Tribunal Supremo εκτιμά ότι «[η] απόφαση βασίζεται στις νομικές αρχές των άρθρων 1 και 3 του [LDC] και στην εφαρμογή του πρώην άρθρου 85 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, όπως έχει ερμηνευθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου [...]».

20 Δεν αποκλείεται, πάντως, η ίδια κατάσταση να άπτεται τόσο του κοινοτικού όσο και του εθνικού δικαίου περί ανταγωνισμού, ακόμη και αν τα δίκαια αυτά αντιμετωπίζουν τις σχετικές πρακτικές από διαφορετική άποψη (βλ. συναφώς απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 1998, C-7/97, Bronner, Συλλογή 1998, σ. I-7791, σκέψη 19 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

21 Εξάλλου, το Tribunal Supremo αιτιολόγησε ρητώς την υποβολή της αιτήσεώς του για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως με την ανάγκη να αποφευχθούν αντιφατικές ή αποκλίνουσες ερμηνείες, δηλώνοντας μεταξύ άλλων ότι η αίτηση αυτή αποτελεί «έκφραση της υποχρεώσεως θεσμικής συνεργασίας μεταξύ των εθνικών και των κοινοτικών δικαστηρίων». Έτσι, το αιτούν δικαστήριο μεριμνά κατ' ουσία για την εξασφάλιση της τηρήσεως του κανόνα της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου.

22 Επιπλέον, τα επιχειρήματα της Ausbanc ότι το αρχείο δεν θα επηρεάσει αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και ότι, ως εκ τούτου, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ουσία των υποβληθέντων ερωτημάτων. Δεδομένου ότι η διαπίστωση της συνδρομής της περιστάσεως αυτής εμπίπτει στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου, τα επιχειρήματα αυτά δεν ασκούν, κατ' αρχήν, επιρροή στην εξέταση του παραδεκτού της αιτήσεως αυτής.

23 Τέλος, όσον αφορά την έκταση των αναφορών της αποφάσεως παραπομπής σε ενδεχόμενες επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η απαιτούμενη ακρίβεια σχετικά με το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο έχει ιδιαίτερη σημασία όσον αφορά τον τομέα του ανταγωνισμού που χαρακτηρίζεται από περίπλοκες πραγματικές και νομικές καταστάσεις (βλ. απόφαση της 13ης Απριλίου 2000, C-176/96, Lehtonen και Castors Braine, Συλλογή 2000, σ. I-2681, σκέψη 22, καθώς και διάταξη της 8ης Οκτωβρίου 2002, C-190/02, Viacom, Συλλογή 2002, σ. I-8287, σκέψη 22).

24 Βεβαίως, στην κρινομένη υπόθεση, η απόφαση περί παραπομπής δεν παρέχει ακριβείς και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις αυτές. Εντούτοις, η απόφαση αυτή παρέσχε στο Δικαστήριο επαρκείς πληροφορίες ώστε να είναι σε θέση να δώσει χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, ερμηνεύοντας τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου υπό το πρίσμα της καταστάσεως που αποτελεί το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης.

25 Επομένως, η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως κρίνεται παραδεκτή.

Επί της ουσίας

26 Με τα δύο ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να συνεξετασθούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 81 ΕΚ έχει την έννοια ότι τα συστήματα

ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με πιστώσεις, όπως το αρχείο, εμπίπτουν στην απαγόρευση της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν τα συστήματα αυτά μπορούν να τύχουν της απαλλαγής της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, ιδίως λόγω του ενδεχόμενου οφέλους που προκύπτει για τους χρήστες από την εφαρμογή των συστημάτων αυτών.

27 Η Ausbanc υποστηρίζει ότι το αρχείο περιορίζει τον ανταγωνισμό, καθόσον συνεπάγεται ανταλλαγή, μεταξύ ανταγωνιστών, πληροφοριών που κανονικά θεωρείται ότι εμπίπτουν στο επιχειρηματικό απόρρητο, εξαλείφοντας έτσι τους παράγοντες κινδύνου που ενέχει κάθε επιχειρηματική απόφαση και διευκολύνοντας την ομοιόμορφη αντίδραση των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι των πιστοληπτών. Η Asnef-Equifax, η Πολωνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι αρχεία όπως το επίδικο στην κύρια δίκη δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

28 Κατά το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς.

29 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν υπάρχει περίπτωση να πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές στην υπόθεση της κύριας δίκης.

30 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η επισήμανση, αφενός, ότι, όπως προκύπτει από τον φάκελο, η Asociación Nacional de Entidades Financieras συμμετέχει ως εταίρος στην Asnef-Equifax, στην οποίαν έχει ανατεθεί η διαχείριση του αρχείου και, αφετέρου, ότι η αναγκαία συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων στο αρχείο αυτό συνεπάγεται αναπόφευκτα μια κάποια συνεργασία μεταξύ ανταγωνιστών υπό τη μορφή έμμεσης ανταλλαγής πληροφοριών που αφορούν τις πιστώσεις.

31 Επομένως, το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ μπορεί να εφαρμοστεί στη σύσταση και την εφαρμογή ενός αρχείου, χωρίς να είναι αναγκαίος ο ακριβής χαρακτηρισμός της μορφής συνεργασίας που καθιερώνεται έτσι μεταξύ των ιδρυμάτων αυτών.

32 Πράγματι, αν η ως άνω διάταξη διακρίνει την έννοια της «εναρμονισμένης πρακτικής» από την έννοια των «συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων» ή των «αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων», το πράττει για να περιλάβει στις απαγορεύσεις της διατάξεως αυτής διάφορες μορφές συντονισμού και συμπαιγνίας μεταξύ επιχειρήσεων (απόφαση της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 112). Ως εκ τούτου, στην κρινομένη υπόθεση, ο ακριβής χαρακτηρισμός της φύσεως της επίδικης στην κύρια δίκη συνεργασίας δεν μπορεί να μεταβάλει τη νομική εξέταση που επιβάλλει το άρθρο 81 ΕΚ.

Επί των επιπτώσεων στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών

33 Η ερμηνεία και η εφαρμογή της προϋποθέσεως του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ σχετικά με τις επιπτώσεις στο ενδοκοινοτικό εμπόριο πρέπει να έχουν ως αφετηρία τον σκοπό που εξυπηρετεί η εν λόγω προϋπόθεση, ήτοι τον καθορισμό, σε θέματα ρυθμίσεως του ανταγωνισμού, του πεδίου εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου έναντι του δικαίου των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου εμπίπτει κάθε σύμπραξη και κάθε πρακτική δυνάμενη να θίξει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κατά τρόπον ώστε να καταστρατηγούνται οι στόχοι της ενιαίας αγοράς μεταξύ των κρατών μελών, ιδίως στεγανοποιώντας τις εθνικές αγορές ή μεταβάλλοντας τη διαρθρωτική δομή του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Manfredi κ.λπ., σκέψη 41).

34 Για να μπορεί μια απόφαση, συμφωνία ή πρακτική να θίξει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, πρέπει να προκύπτει από ένα σύνολο αντικειμενικών νομικών ή πραγματικών στοιχείων σημαντική πιθανότητα να επιφέρει άμεσες ή έμμεσες, πραγματικές ή δυνητικές επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, τούτο δε

κατά τέτοιο τρόπο ώστε να πιθανολογείται ότι μπορούν να θίξουν την υλοποίηση ενιαίας αγοράς μεταξύ κρατών μελών (βλ. αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1985, 42/84, Remia κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 2545, σκέψη 22, και της 25ης Οκτωβρίου 2001, C-475/99, Ambulanz Glöckner, Συλλογή 2001, σ. I-8089, σκέψη 48). Επιπλέον, οι εν λόγω επιπτώσεις δεν πρέπει να είναι επουσιώδεις (αποφάσεις της 25ης Νοεμβρίου 1971, 22/71, Béguelin Import, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1001, σκέψη 16, και της 28ης Απριλίου 1998, C-306/96, Javico, Συλλογή 1998, σ. I-1983, σκέψη 16, καθώς και προπαρατεθείσα Manfredi κ.λπ., σκέψη 42).

35 Έτσι, η διαπίστωση επιπτώσεων στο ενδοκοινοτικό εμπόριο προϋποθέτει εν γένει τη συνδρομή πολλών παραγόντων, οι οποίοι, εκτιμώμενοι μεμονωμένα, δεν θα ήταν κατ' ανάγκη καθοριστικοί (βλ. αποφάσεις της 21ης Ιανουαρίου 1999, C-215/96 και C-216/96, Bagnasco κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-135, σκέψη 47, και της 29ης Απριλίου 2004, C-359/01 P, British Sugar κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-4933, σκέψη 27). Για να διαπιστωθεί αν μια σύμπραξη επηρεάζει αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, πρέπει να εξετάζεται στα πλαίσια του οικονομικού και του νομικού του πλαισίου (βλ. συναφώς απόφαση της 27ης Απριλίου 1994, C-393/92, Almelo, Συλλογή 1994, σ. I-1477, σκέψη 37).

36 Συναφώς, αφενός, το γεγονός και μόνον της συμμετοχής επιχειρηματιών άλλων κρατών μελών σε εθνική σύμπραξη αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την εκτίμηση της διαφοράς, αλλά δεν είναι, αφ' εαυτού, καθοριστικό για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι πληρούται η προϋπόθεση περί υπάρξεως επιπτώσεων στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Manfredi κ.λπ., σκέψη 44).

37 Αφετέρου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το γεγονός ότι μια σύμπραξη σκοπεί απλώς στη διάθεση προϊόντων στο εμπόριο ενός μόνον κράτους μέλους δεν αρκεί για να αποκλεισθεί η ύπαρξη επιπτώσεων στο ενδοκοινοτικό εμπόριο (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 1989, 246/86, Belasco κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. I-2117, σκέψη 33). Πράγματι, σύμπραξη η οποία εκτείνεται στο σύνολο του εδάφους κράτους μέλους συνεπάγεται, ως εκ της φύσεώς της, την εδραίωση στεγανοποιήσεων εθνικού χαρακτήρα, εμποδίζοντας με τον τρόπο αυτό την οικονομική αλληλοδιείσδυση που επιδιώκει η Συνθήκη ΕΚ (απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 1972, Vereeniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής, 8/72, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 223, σκέψη 29, και προπαρατεθείσα απόφαση Manfredi κ.λπ., σκέψη 45).

38 Επιπλέον, το γεγονός ότι μια συμφωνία ή μια πρακτική ευνοούν την αύξηση του όγκου των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών δεν αποκλείει το ενδεχόμενο η συμφωνία ή η πρακτική αυτή να μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο αυτό κατά την έννοια της σκέψεως 34 της παρούσας αποφάσεως (βλ. συναφώς απόφαση της 13ης Ιουλίου 1966, 56/64 και 58/64, Consten και Grundig κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 429, 495).

39 Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να εξακριβώσει αν, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς, υπάρχει αρκούντως μεγάλη πιθανότητα η λειτουργία του αρχείου να έχει άμεσες ή έμμεσες, πραγματικές ή δυνητικές επιπτώσεις στην προσφορά πιστώσεων, στην Ισπανία, από επιχειρηματίες άλλων κρατών μελών και αν οι επιπτώσεις αυτές είναι ή όχι ασήμαντες.

40 Το Δικαστήριο, πάντως, αποφαινόμενο επί αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, μπορεί, αν παραστεί ανάγκη, να παράσχει διευκρινίσεις προκειμένου να καθοδηγήσει το εθνικό δικαστήριο στην ερμηνεία του (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2002, C-79/01, Payroll κ.λπ., Συλλογή 2002, σ. I-8923, σκέψη 29, και προπαρατεθείσα απόφαση Manfredi κ.λπ., σκέψη 48).

41 Στην προκειμένη περίπτωση, από τον φάκελο προκύπτει ότι το αρχείο είναι κατ' αρχήν ανοιχτό σε όλους τους φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα των δραστηριοτήτων παροχής δανείων και πιστώσεων, δηλαδή σε ένα ευρύ φάσμα επιχειρήσεων με ποικίλα χαρακτηριστικά. Σε αντίθεση με το CIR, το οποίο διαχειρίζεται η Κεντρική Τράπεζα της Ισπανίας, για το αρχείο δεν προβλέπονται κατώτατα όρια, με αποτέλεσμα οι σχετικές με τις πιστώσεις πληροφορίες του αρχείου αυτού να αφορούν μεγαλύτερο αριθμό πιστωτικών εργασιών από τις περιεχόμενες στο CIR. Επιπλέον, οι πληροφορίες που προέρχονται από το αρχείο αυτό διαβιβάζονται ηλεκτρονικώς και, επομένως, κατά τρόπο αποτελεσματικότερο απ' ό,τι εκείνες που παρέχει το CIR.

42 Ως εκ τούτου, η δυνατότητα προσβάσεως στο αρχείο και οι προϋποθέσεις που τίθενται γι' αυτήν, είναι, καθώς φαίνεται, ικανές να επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό την απόφαση των επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες σε κράτη μέλη πέραν του Βασιλείου της Ισπανίας ως προς το αν θα ασκήσουν ή όχι τις δραστηριότητές τους στο κράτος αυτό.

43 Κατά πάγια νομολογία και όπως προκύπτει από τη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ δεν επιβάλλει μεν οι διαλαμβανόμενες στη διάταξη αυτή συμφωνίες να επηρεάζουν αισθητά το ενδοκοινοτικό εμπόριο, επιβάλλει όμως να αποδεικνύεται ότι οι συμφωνίες αυτές είναι ικανές να έχουν ένα τέτοιο αποτέλεσμα (βλ. συναφώς αποφάσεις της 1ης Φεβρουαρίου 1978, 19/77, Miller κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 47, σκέψη 15, και της 17ης Ιουλίου 1997, C-219/95 P, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-4411, σκέψη 19, καθώς και προπαρατεθείσα απόφαση Bagnasco κ.λπ., σκέψη 48).

44 Πρέπει, επομένως, να λαμβάνεται υπόψη η προβλέψιμη εξέλιξη των όρων του ανταγωνισμού και της ροής των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών. Στο σημείο αυτό, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να λάβει υπόψη, για παράδειγμα, την ενδεχόμενη ανάπτυξη διασυνοριακών συναλλαγών και τις προβλέψιμες επιπτώσεις ενδεχόμενων πολιτικών ή νομοθετικών πρωτοβουλιών που έχουν σκοπό τη μείωση των νομικών ή τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο.

45 Αν το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι το αρχείο μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια που εκτέθηκε στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως, σε αυτό εναπόκειται να εξετάσει αν το αρχείο αυτό έχει ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ.

Επί της υπάρξεως περιορισμού του ανταγωνισμού

46 Δεν αμφισβητείται ότι το ουσιαστικό αντικείμενο συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με τις πιστώσεις, όπως το αρχείο, είναι να θέτουν στη διάθεση πιστωτικών ιδρυμάτων χρήσιμες πληροφορίες για τους υφιστάμενους ή τους εν δυνάμει δανειολήπτες, ιδίως όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίον εκπλήρωσαν στο παρελθόν τις οφειλές τους. Η φύση των διαθέσιμων πληροφοριών μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το είδος του εφαρμοζόμενου συστήματος. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, το αρχείο περιλαμβάνει, όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 46 και 47 των προτάσεών του, αρνητικά στοιχεία, όπως η

μη πληρωμή οφειλών, και θετικά στοιχεία, όπως τα πιστωτικά υπόλοιπα, οι τριτεγγυήσεις, οι ασφάλειες και οι εγγυήσεις, οι συναλλαγές χρηματοδοτικής μισθώσεως ή η προσωρινή διάθεση στοιχείων του ενεργητικού.

47 Τα αρχεία αυτά, τα οποία, όπως αναφέρει η Πολωνική Κυβέρνηση, απαντούν σε πολλά κράτη μέλη, αυξάνουν τον όγκο των πληροφοριών που έχουν στη διάθεσή τους τα πιστωτικά ιδρύματα σχετικά με τους πιθανούς δανειολήπτες, μειώνοντας τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ δανειστή και οφειλέτη ως προς την πληροφόρηση, διευκολύνοντας έτσι μια αυξημένη προβλεψιμότητα της πιθανότητας αποπληρωμής. Με τον τρόπο αυτό, τα εν λόγω αρχεία μπορούν κατ' αρχήν να περιορίζουν την πιθανότητα της μη εξοφλήσεως των οφειλών εκ μέρους των δανειοληπτών και, ως εκ τούτου, να βελτιώνουν τη λειτουργία της προσφοράς πιστώσεων.

48 Επομένως, δεδομένου ότι αρχεία όπως το επίδικο στην κύρια δίκη δεν έχουν, ως εκ της φύσεώς τους, ως αντικείμενο την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στο εσωτερικό της κοινής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να διαπιστώσει αν έχουν ως αποτέλεσμα τα φαινόμενα αυτά.

49 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι, κατά την εκτίμηση των αποτελεσμάτων των συμφωνιών ή των πρακτικών υπό το πρίσμα του άρθρου 81 ΕΚ, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το συγκεκριμένο πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται, ιδίως δε το οικονομικό και νομικό πλαίσιο εντός του οποίου αναπτύσσουν τις δραστηριότητές τους οι εν λόγω επιχειρήσεις, η φύση των προϊόντων ή των υπηρεσιών, καθώς και οι πραγματικές συνθήκες της λειτουργίας και της διαρθρώσεως της οικείας αγοράς ή των οικείων αγορών (βλ. συναφώς αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 1994, C-250/92, DLG, Συλλογή 1994, σ. I-5641, σκέψη 31, και της 12ης Δεκεμβρίου 1995, C-399/93, Oude Luttikhuis κ.λπ., Συλλογή 1995, σ. I-4515, σκέψη 10, καθώς και προπαρατεθείσα απόφαση Javico, σκέψη 22).

50 Καίτοι το άρθρο 85, παράγραφος 1, ΕΚ δεν περιορίζει την εκτίμηση αυτή μόνο στα επελθόντα αποτελέσματα, καθόσον, στο πλαίσιο αυτής, πρέπει επίσης να

λαμβάνονται υπόψη και τα δυνητικά αποτελέσματα της συμφωνίας ή πρακτικής επί του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς, εντούτοις, αν μια συμφωνία επηρεάζει την αγορά μόνο σε ασήμαντο βαθμό, δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 81 ΕΚ (απόφαση της 9ης Ιουλίου 1969, 5/69, Völk, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 91, σκέψη 7, και προπαρατεθείσες αποφάσεις Deere κατά Επιτροπής, σκέψη 77, και Bagnasco κ.λπ., σκέψη 34).

51 Σύμφωνα με τη σχετική νομολογία, οι συμφωνίες για την ανταλλαγή πληροφοριών είναι αντίθετες στους κανόνες περί ανταγωνισμού οσάκις μετριάζουν ή εξαλείφουν τον βαθμό αβεβαιότητας ως προς τη λειτουργία της σχετικής αγοράς, με συνέπεια τον περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων (προπαρατεθείσα απόφαση Deere κατά Επιτροπής, σκέψη 90, και απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2003, C-194/99 P, Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-10821, σκέψη 81).

52 Πράγματι, στο πλαίσιο των διατάξεων της Συνθήκης που αφορούν τον ανταγωνισμό θεωρείται δεδομένο ότι κάθε επιχειρηματίας οφείλει να καθορίζει κατά τρόπο αυτόνομο την πολιτική που προτίθεται να ακολουθήσει εντός της κοινής αγοράς. Έτσι, κατά τη νομολογία αυτή, η απαιτούμενη αυτονομία αντιτίθεται αυστηρώς σε κάθε άμεση ή έμμεση επαφή μεταξύ των επιχειρηματιών που μπορεί να επηρεάσει τη συμπεριφορά εντός της αγοράς υφιστάμενου ή εν δυνάμει ανταγωνιστή, είτε να αποκαλύψει σε έναν ανταγωνιστή τη συμπεριφορά που ο επιχειρηματίας έχει αποφασίσει ή σκέπτεται ν' ακολουθήσει στην αγορά, όταν οι επαφές αυτές έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού που δεν συμβαδίζουν με τις κανονικές συνθήκες της εν λόγω αγοράς, λαμβανομένων υπόψη της φύσεως των προϊόντων ή των παρεχομένων υπηρεσιών, της σπουδαιότητας και του αριθμού των επιχειρήσεων και του όγκου της αγοράς αυτής (προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψεις 116 και 117 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

53 Εντούτοις, η εν λόγω απαιτούμενη αυτονομία δεν αποκλείει το δικαίωμα των επιχειρηματιών να προσαρμόζονται επιτηδείως στη διαπιστουμένη ή αναμενομένη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους (προπαρατεθείσες αποφάσεις Deere κατά Επιτροπής, σκέψη 87, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 117, και Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψη 83).

54 Επομένως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 49 της παρούσας αποφάσεως, η συμφωνία ενός συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών, όπως το αρχείο, με τους κοινοτικούς κανόνες περί ανταγωνισμού δεν μπορεί να εκτιμηθεί κατά τρόπο αφηρημένο. Εξαρτάται από τις οικονομικές συνθήκες των σχετικών αγορών και από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εκάστοτε συστήματος, όπως, μεταξύ άλλων, τον σκοπό, τις συνθήκες προσβάσεως και συμμετοχής στην ανταλλαγή και τη φύση των ανταλλασσομένων πληροφοριών —οι οποίες μπορούν, για παράδειγμα, να είναι κοινολογήσιμες ή εμπιστευτικές, γενικές ή λεπτομερείς, αφορώσες το παρελθόν ή το παρόν—, την περιοδικότητα και τη σημασία τους για τον καθορισμό των τιμών, των ποσοτήτων ή των συνθηκών της παροχής.

55 Όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, αρχεία όπως το επίδικο στην κύρια δίκη μπορούν κατ' αρχήν να βελτιώσουν τη λειτουργία της προσφοράς πιστώσεων, μειώνοντας τον κίνδυνο μη εξοφλήσεως εκ μέρους των δανειοληπτών. Συγκεκριμένα, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 54 των προτάσεών του, αν τα πιστωτικά ιδρύματα, λόγω απουσίας πληροφοριών σχετικά με τον κίνδυνο μη εξοφλήσεως εκ μέρους των δανειοληπτών, δεν έχουν τη δυνατότητα να διακρίνουν μεταξύ αυτών εκείνους ως προς τους οποίους υπάρχει μεγαλύτερος κίνδυνος μη εξοφλήσεως της οφειλής, ο κίνδυνος που αναλαμβάνουν εκ του γεγονότος αυτού κατ' ανάγκην θα αυξηθεί και τα εν λόγω ιδρύματα θα έχουν την τάση να τον εντάσσουν στον υπολογισμό του κόστους δανεισμού για όλους τους δανειολήπτες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων ως προς τους οποίους υπάρχει μικρότερος κίνδυνος μη εξοφλήσεως της οφειλής, οι οποίοι, στην περίπτωση αυτή, αναγκάζονται να υποβληθούν σε μεγαλύτερες δαπάνες απ' ό,τι αν τα εν λόγω ιδρύματα ήταν σε θέση να εκτιμήσουν με μεγαλύτερη ακρίβεια την πιθανότητα εξοφλήσεως. Αρχεία όπως το επίδικο στην κύρια δίκη μπορούν κατ' αρχήν να μετριάσουν την τάση αυτή.

56 Επιπλέον, τέτοιου είδους αρχεία μπορούν, κατ' αρχήν, να αυξήσουν την κινητικότητα των καταναλωτών πιστώσεων, μειώνοντας τη σημασία των πληροφοριών που διαθέτουν τα πιστωτικά ιδρύματα για τους πελάτες τους. Εξάλλου, τα αρχεία αυτά είναι ικανά να διευκολύνουν την είσοδο νέων ανταγωνιστών στην αγορά.

57 Ωστόσο, η ύπαρξη ή η μη ύπαρξη, στην υπό κρίση υπόθεση, περιορισμού του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ εξαρτάται από το οικονομικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το αρχείο και, ιδίως, από τις οικονομικές συνθήκες της αγοράς και από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εν λόγω αρχείου.

58 Συναφώς, πρέπει, κατ' αρχάς, να επισημανθεί ότι, αν η προσφορά σε μια αγορά παρουσιάζει υψηλό βαθμό συγκεντρώσεως, η ανταλλαγή ορισμένων πληροφοριών μπορεί, ανάλογα ιδίως με το είδος των ανταλλασσομένων πληροφοριών, να παράσχει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να γνωρίζουν τη θέση και την εμπορική στρατηγική των ανταγωνιστών τους στην αγορά, νοθεύοντας έτσι τον ανταγωνισμό στην αγορά αυτή και αυξάνοντας την πιθανότητα συμπράξεως ή και διευκολύνοντάς την. Αντιθέτως, αν η προσφορά πραγματοποιείται υπό συνθήκες ελεύθερης αγοράς, η διάδοση και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ ανταγωνιστών μπορούν να είναι ουδέτερες ή και θετικές για την ανταγωνιστική φύση της αγοράς (βλ. συναφώς προπαρατεθείσα απόφαση Thyssen Stahl κατά Επιτροπής, σκέψεις 84 και 86). Στην υπό κρίση υπόθεση δεν αμφισβητείται ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 10 της παρούσας αποφάσεως, το αιτούν δικαστήριο υπέβαλε την αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως όσον αφορά συνθήκες «ελεύθερης αγοράς», τις οποίες απόκειται στο ίδιο να διαπιστώσει.

59 Δεύτερον, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αρχεία όπως το επίδικο στην κύρια δίκη δεν μπορούν να αποκαλύψουν τη θέση στην αγορά ή την εμπορική στρατηγική των ανταγωνιστών, είναι σημαντικό να μην αποκαλύπτεται αμέσως ή εμμέσως η ταυτότητα των πιστωτών. Στην κρινομένη υπόθεση, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το Tribunal de Defensa de la Competencia επέβαλε στην Asnef-Equifax όρο, τον οποίον εκείνη αποδέχθηκε, σύμφωνα με τον οποίον οι σχετιζόμενες με τους πιστωτές πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο αρχείο δεν επιτρέπεται να κοινολογούνται.

60 Τρίτον, είναι επίσης σημαντικό τα αρχεία αυτά να είναι προσβάσιμα κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση, τόσο από νομικής όσο και από υλικής απόψεως, όλων των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στον σχετικό τομέα. Πράγματι, σε περίπτωση που δεν εξασφαλιζόταν η προσβασιμότητα αυτή, κάποιοι από αυτούς θα βρίσκονταν σε μειονεκτική θέση, καθόσον θα διέθεταν λιγότερες πληροφορίες για να εκτιμήσουν τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, πράγμα που, επιπλέον, δεν θα διευκόλυνε την είσοδο νέων επιχειρηματιών στην αγορά.

61 Επομένως, ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών όπως το αρχείο δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να έχει ως αποτέλεσμα περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, υπό την προϋπόθεση ότι η αγορά ή οι αγορές δεν παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συγκεντρώσεως, ότι το σύστημα αυτό δεν παρέχει τη δυνατότητα προσδιορισμού της ταυτότητας των πιστωτών και ότι οι όροι προσβάσεως και χρήσεως εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων εξασφαλίζουν ίση μεταχείριση.

62 Πράγματι, καίτοι, υπ' αυτές τις συνθήκες, τα συστήματα αυτά είναι ικανά να περιορίζουν την αβεβαιότητα όσον αφορά τον κίνδυνο μη εξοφλήσεως της οφειλής εκ μέρους των δανειοληπτών, εντούτοις, δεν είναι ικανά να μειώνουν την αβεβαιότητα όσον αφορά τους κινδύνους του ανταγωνισμού. Έτσι, κάθε επιχειρηματίας ενεργεί συνήθως ανεξάρτητα και αυτόνομα κατά τον χρόνο επιλογής μιας συγκεκριμένης συμπεριφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους που παρουσιάζουν οι εν λόγω δανειολήπτες. Σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η Ausbanc, δεν μπορεί να συναχθεί αυτομάτως, από την ύπαρξη και μόνον της ανταλλαγής αυτής πληροφοριών σχετικά με τις πιστώσεις, ότι η εν λόγω ανταλλαγή θα οδηγούσε ενδεχομένως σε συλλογική συμπεριφορά που θίγει τον ανταγωνισμό, όπως σε αποκλεισμό ορισμένων εν δυνάμει δανειοληπτών.

63 Εξάλλου, όπως επισήμανε κατ' ουσίαν ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, τυχόν προβλήματα που ανάγονται στον ευαίσθητο χαρακτήρα των προσωπικών δεδομένων δεν εμπίπτουν καθεαυτά στο δίκαιο του ανταγωνισμού και είναι δυνατό να επιλυθούν βάσει των διατάξεων περί προστασίας των εν λόγω δεδομένων. Στην υπόθεση της κύριας δίκης, από τον φάκελο προκύπτει ότι, δυνάμει των εφαρμοστέων στην περίπτωση του αρχείου κανόνων, οι ενδιαφερόμενοι καταναλωτές μπορούν, σύμφωνα με την ισπανική νομοθεσία, να επαληθεύουν και, αν παραστεί ανάγκη, να διορθώνουν ή ακόμη και να διαγράφουν τα δεδομένα που τους αφορούν.

Επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ

64 Μόνο στην περίπτωση που το αιτούν δικαστήριο θεωρήσει, υπό το πρίσμα των προαναφερθέντων στις σκέψεις 58 έως 62 της παρούσας αποφάσεως, ότι όντως συντρέχει στην υπό κρίση υπόθεση περιορισμός του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, θα ήταν αναγκαία μια ανάλυση εκ μέρους του δικαστηρίου αυτού υπό το πρίσμα της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης.

65 Η δυνατότητα εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 81, παράγραφος 3, ΕΚ υπόκειται σε τέσσερις σωρευτικώς συντρέχουσες προϋποθέσεις που θέτει η ίδια

αυτή διάταξη. Πρώτον, η εν λόγω σύμπραξη πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των οικείων προϊόντων ή υπηρεσιών ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, δεύτερον, να εξασφαλίζει στους χρήστες δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει από αυτήν, τρίτον, να μην επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών και, τέταρτον, να μην παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών (βλ. συναφώς αποφάσεις της 17ης Ιανουαρίου 1984, 43/82 και 63/82, VBVB και VBBB κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 19, σκέψη 61, καθώς και προπαρατεθείσα Remia κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 38).

66 Από τον φάκελο και, ιδίως, από το δεύτερο ερώτημα του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι με το ερώτημα αυτό ζητείται από το Δικαστήριο απάντηση όσον αφορά, ιδίως, τη δεύτερη από τις προϋποθέσεις αυτές, που προβλέπει την εξασφάλιση στους χρήστες δίκαιου τμήματος από το όφελος που προκύπτει από τη σχετική συμφωνία, απόφαση ή πρακτική. Συγκεκριμένα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατ' ουσίαν εάν το αρχείο θα μπορούσε να τύχει της εξαιρέσεως του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ, ακόμη και σε περίπτωση που δεν αντλούν όφελος από το αρχείο όλοι οι χρήστες.

67 Πέραν των ενδεχόμενων συνεπειών που εκτίθενται στις σκέψεις 55 και 56 της παρούσας αποφάσεως, αρχεία όπως το επίδικο στην κύρια δίκη είναι ικανά να συμβάλουν στην πρόληψη των καταστάσεων υπερχρεώσεως των δανειοληπτών, καθώς και, κατ' αρχήν, να αυξήσουν τη συνολική διαθεσιμότητα των πιστώσεων. Τα αντικειμενικά αυτά οικονομικά πλεονεκτήματα θα μπορούσαν, σε περίπτωση που το αρχείο περιόριζε τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, να αντισταθμίσουν έναν τέτοιο ενδεχόμενο περιορισμό· στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να διαπιστώσει ενδεχόμενη συνδρομή της περιστάσεως αυτής.

68 Δεν αποκλείεται, βεβαίως, όπως αφήνει να εννοηθεί η Ausbanc, λόγω της υπάρξεως των αρχείων αυτών, ορισμένοι αιτούντες δάνειο να αντιμετωπίσουν αύξηση των επιτοκίων, αν όχι άρνηση χορηγήσεως δανείου.

69 Εντούτοις, καίτοι δεν είναι αναγκαίο να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν οι εν λόγω ενδιαφερόμενοι θα ωφελούνταν πάντως από την πειθαρχία που θα επικρατούσε στον κλάδο των πιστώσεων ή από την προστασία έναντι της υπερχρεώσεως, το ενδεχόμενο αυτό δεν θα μπορούσε να αντιταχθεί καθεαυτό στη μη πλήρωση της προϋποθέσεως ότι πρέπει να εξασφαλίζεται για τους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το προκύπτον όφελος.

70 Πράγματι, υπό το πρίσμα του άρθρου 81, παράγραφος 3, ΕΚ, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο ευνοϊκός χαρακτήρας του αποτελέσματος για το σύνολο των καταναλωτών των σχετικών αγορών και όχι οι επιπτώσεις για κάθε μέλος της εν λόγω κατηγορίας καταναλωτών.

71 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 55 και 67 της παρούσας αποφάσεως, αρχεία όπως το επίδικο στην κύρια δίκη είναι ικανά, υπό κατάλληλες συνθήκες, να οδηγήσουν σε αυξημένη διαθεσιμότητα πιστώσεων, η οποία θα ευνοεί και τους αιτούντες που αντιμετωπίζουν ενδεχομένως υπερβολικά υψηλά επιτόκια επειδή οι πιστωτές δεν έχουν σωστή εικόνα της προσωπικής τους καταστάσεως.

72 Κατόπιν των ανωτέρω, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση:

— Το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ έχει την έννοια ότι ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις πιστώσεις, όπως το αρχείο, δεν έχει, κατ' αρχήν, ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική αγορά ή αγορές δεν παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συγκεντρώσεως, ότι το σύστημα αυτό δεν παρέχει τη δυνατότητα προσδιορισμού της ταυτότητας των πιστωτών και ότι οι όροι προσβάσεως και χρήσεως εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων εξασφαλίζουν την ίση μεταχείρισή τους, τόσο από νομικής όσο και από υλικής απόψεως.

— Σε περίπτωση που ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις πιστώσεις, όπως το εν λόγω αρχείο, περιορίζει τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, η δυνατότητα εφαρμογής της εξαιρέσεως που προβλέπει η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου υπόκειται στις τέσσερις σωρευτικώς συντρέχουσες προϋποθέσεις που θέτει η διάταξη αυτή. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να διαπιστώσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές. Για την πλήρωση της προϋποθέσεως σχετικά με την εξασφάλιση δίκαιου τμήματος του οφέλους στους χρήστες, δεν είναι κατ' αρχήν αναγκαίο κάθε καταναλωτής χωριστά να αντλεί όφελος από μια συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική. Αντιθέτως, είναι αναγκαίο το συνολικό αποτέλεσμα να είναι ευνοϊκό για τους καταναλωτές στις οικείες αγορές.

Επί των δικαστικών εξόδων

73 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ έχει την έννοια ότι ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, όπως το επίδικο στην κύρια δίκη αρχείο ανταλλαγής μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων πληροφοριών σχετικών με τη φερεγγυότητα των πελατών, δεν έχει, κατ' αρχήν, ως αποτέλεσμα τον

περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι η σχετική αγορά ή αγορές δεν παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συγκεντρώσεως, ότι το σύστημα αυτό δεν παρέχει τη δυνατότητα προσδιορισμού της ταυτότητας των πιστωτών και ότι οι όροι προσβάσεως και χρήσεως εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων εξασφαλίζουν την ίση μεταχείρισή τους, τόσο από νομικής όσο και από υλικής απόψεως.

2) **Σε περίπτωση που ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις πιστώσεις, όπως το εν λόγω αρχείο, περιορίζει τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, η δυνατότητα εφαρμογής της εξαιρέσεως που προβλέπει η παράγραφος 3 του ίδιου άρθρου υπόκειται στις τέσσερις σωρευτικώς συντρέχουσες προϋποθέσεις που θέτει η διάταξη αυτή. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να διαπιστώσει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές. Για την πλήρωση της προϋποθέσεως σχετικά με την εξασφάλιση δίκαιου τμήματος του οφέλους στους χρήστες, δεν είναι κατ' αρχήν αναγκαίο κάθε καταναλωτής χωριστά να αντλεί όφελος από μια συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική. Αντιθέτως, είναι αναγκαίο το συνολικό αποτέλεσμα να είναι ευνοϊκό για τους καταναλωτές στις οικείες αγορές.**

(υπογραφές)